

Her Zaman Kalbimizdesin Hoca Baba

Prof. Dr. Musa TOSUN (*)

Prof. Dr. Adnan Ziyalar için benden yazı istenince garip bir hisse kapıldım. Başlangıçta ne olduğunu anlayamadığım bu hissin, "heyecanla karışık bir hüzün" olduğunu ancak, ne yazacağımı düşünürken anlayabildim. Bir kaç ay öncesine kadar kliniğimizin, Psikiyatri Ana Bilim Dalı'mızın bir öğretim üyesi iken şimdi arkasından yazı istenen bir "emekli hoca" olmuştu. Hey gidi yalan dünya! Prof. Dr. Adnan Ziyalar'ı 1971 yılında tanıdım. O zamanlar İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Talebe Derneği üyesi olarak MTTB'nin yani, Milli Türk Talebe Birliği'nin çalışmalarına aktif olarak katılır, Cerrahpaşa'da dersler bitince Cağaloğlu'ndaki (şimdi Halk Eğitim Merkezi olarak kullanılan) genel merkezin yolunu tutardım. O zaman ben tıbbiyenin ikinci sınıfında öğrenci idim ve Doç. Dr. Adnan Ziyalar'ın bizim hocamız olduğunu orda öğrenmiştim. Zira, Doç. Dr. Adnan Ziyalar, MTTB'nin Sosyal İlimler Enstitüsü'ne ders vermeye geliyordu. Tabii bir hoca ile tanışmak kolay değil, konuşmak heyecan verici bir şeydi. O gün, kendileri ile tanışmamış, benim onu tanımış olmamın şerefi ile yetinmiştim. Aynı yıl mı, yoksa bir yıl sonra mı idi, şimdi çok

iyi hatırlamıyorum, MTTB Sosyal İlimler Enstitüsü'nde verdiği bir seminerin metnini kendisine ulaştırmam için ben görevlendirilmişim ve ertesi sabah Cerrahpaşa'ya daha farklı bir heyecanla gitmiştim. Şimdi çocuk kliniğinin bir polikliniğinin bulunduğu, o zamanki Psikiyatri Kliniği'ne gittim ve konuşma metnini kendisine verdim. İşte o gün Ziyalar Hoca'nın elini sıkamak nasip olmuştu ve psikiyatri ihtisasına heveslenen bir tıbbiye öğrencisi için bu az şey değildi. Ve aradan zaman geçti, 1976 yılında tıbbiyeyi bitirdim. O günlerde benim için psikiyatri'nin "idol"ü olan Ayhan Songar Hoca'nın peşinde koşuyordum ve 1978 yılında Psikiyatri Kliniğine asistan oldum. Ben psikiyatri kliniğine özellikle "Rahmetli Hocamız Prof. Dr. Ayhan Songar" ile çalışabilmek için girmiştim. Göreve başladığım gün, başlama yazımı imzalayan Ayhan Hoca benim elimden tutup bir başka odaya, Prof. Dr. Adnan Ziyalar'ın odasına götürdü ve "Yeni asistanımız Dr. Musa Tosun... Al, eti senin kemiği benim" dedi. Prof. Dr. Adnan Ziyalar bana şöyle bir baktı, "Hayırlı olsun... Sen git Fevzi Bey'e poliklinikte yardım et" dedi (Prof. Dr. Fevzi Samuk Hoca da o zaman asistan idi). Kliniğin çalışma usullerini, o zaman asistanların hocaların yanında rotasyon yaptığını bilmiyordum ve "Eyvah Ayhan Hoca ile çalışamayacak mıyım" diye çok korkmuş, üzülmüş ve o anda büyük bir

(*) İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fak. Psikiyatri Anabilim Dalı öğretim üyesi.



sükutu hayale uğramıştım. Zira, o günlerde Ziyalar Hoca'yı iyi tanı mıyordum ve benim idealim Ayhan Hoca'nın yanında çalışmaktı. Kısa zamanda bunun böyle olmadığını ve Ayhan Hoca'nın herkesin hocası olduğunu öğrenecektim ama benim için daha önemlisi Ziyalar Hoca'yı

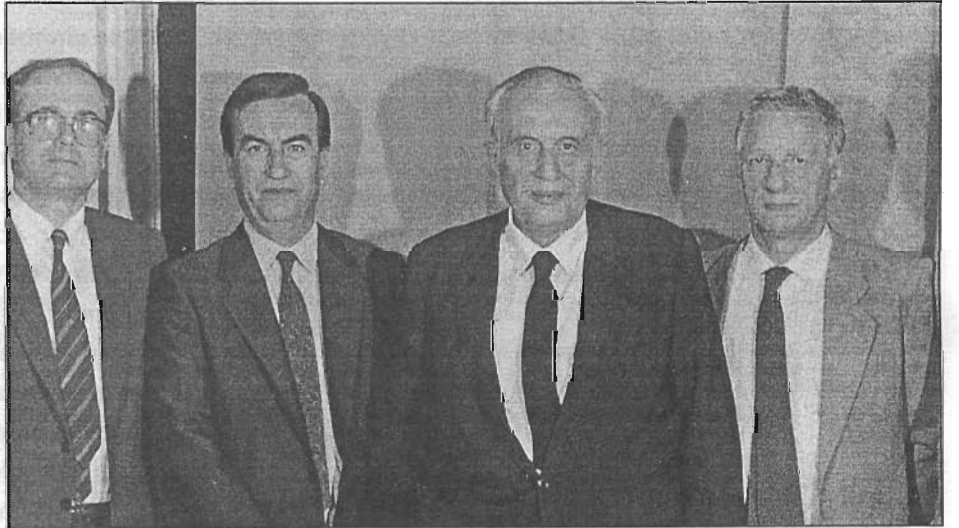
tanımak olacaktı. Zira çok kısa zamanda Prof. Dr. Adnan Ziyalar'ın sadece büyük bir hoca değil aynı zamanda eşsiz bir insan olduğunu yaşarak öğrenecektim ve Ziyalar Hoca benim için adeta ikinci bir baba, "Hoca Baba" olacaktı.

Gerçekten zaman ilerledikçe Ziyalar Hoca'nın benim kalbimde herkesten farklı bir yeri olmuştu ve Ayhan Songar Hoca bile "Bakıyorum bizi unuttun, Adnan'ın yanından hiç ayrılmıyorsun" diye zaman zaman beni iğneliyordu.

Bilgisayar'ın başına oturduğumda ne yazacağımı bilmiyordum ama söz nerden nereye geldi ve çok uzadı. Halbuki meramım bir hocanın ardından yazı yazmanın zorluğunu dile getirmektir.

Prof. Dr. Adnan Ziyalar'ın başkanlığında Uz. Dr. Müfit Uğur ve Dr. Salih Yaşar Özden ile birlikte, 1978 yılında, "İntoksikasyon Psikozları Seksiyonu" ismi ile belki de Türkiye'nin ilk Alkol ve Madde Bağımlılığı Araştırma ve Tedavi Merkezini kurmuştu k. YÖK'ün üniversitelerde yapısal değişiklikler yaptığı yıllara kadar, yaklaşık 5 yıl yaşayabilen bu merkezde, Hoca'nın yönetiminde başarılı çalışmalar yapmıştık. Kliniğimizin bütün asistanları bu merkezde rotasyon yaparlardı ve alkol ve madde bağımlılığı alanında hocamızdan çok

**Soldan sağa,
Prof. Dr. Engin Eker,
Prof. Dr. Ertaç İlkay,
Prof. Dr. Ayhan Songar,
Prof. Dr. Adnan Ziyalar,
Prof. Dr. Fevzi Samuk**



şey öğrenirlerdi. Nitekim, o zamanlar kliniğimizin asistanları olan ve bu merkezde tecrübe kazanan Dr. Salih Yaşar Özden (Edirne Tıp kadrosunda idi) ve Dr. Mansur Beyazyürek daha sonra Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi bünyesindeki (o zamanki başhekim Dr. Yıldırım Aktuna'nın önderliğinde oluşturulan) Alkol ve Madde Bağımlılığı Tedavi Merkezi'nin, AMATEM'in ilk yöneticileri olmuşlar ve bu merkezin kuruluşu ve gelişmesine önemli katkılarda bulunmuşlardı. Ziyalar Hoca bize sadece hekimliği ve psikiyatriyi öğretmez, dersleri, saatler süren vizitleri ve sohbetleri ile iyi insan olmayı, insanları sevmeyi, saygıyı şefkati de öğretirdi. Asistanlarına saygı gösterir başka hocalarımızın aksine hiç bir zaman bağırıp çağırmazdı. Farkına varmadan onu incitecek bir şey yaptığımızda bize verdiği tek ceza "bir süre için küsmesi" olurdu ve biz bunu bazen fark eder, bazen de hiç fark edemezdik. Asistanlarını ve hatta klinik personelini özel işlerinde hiç kullanmaz, bizim seve seve yapmak istediğimiz işleri bile kendisi yapardı. Hoca bizim üzüldüğümüzü görmeye tahammül edemez ve bir "abi" ve bir "baba" şefkati ile özel sorunlarımıza bile çözüm arardı. Bize "Evladım hayır demeyi öğrenin" diye nasihat eder ama kendisi kimseye hayır diyemezdi. Bir çok akrabasının maddi manevi yükünü omuzladığı yetmezmiş gibi hastahane

personelinin, hastaların ve yakınlarının da dertleriyle hemdert olurdu.

Yüzümüze bakar, o günkü halimizi anlar ve en azından bizi rahatlatacak bir söz bulup söylerdi. Bir gün bana "Hayrola neye canın sıkıldı?" diye sormuş, ben de filan kişinin bugüne kadar her işine koştum, bugün bir hastası için "şimdi işim var bir saat sonra baksam olmaz mı? dedim diye bana söylenip gitti" dediğimde, "üzülme bu hep böyledir; İnsanlar insanları yapmadıkları ile anarlar" demişti.

Yazının sınırları izin verse Ziyalar Hoca hakkında söylenecek daha çok şey var ama son sözü kendimize, bizim nesle söylemek istiyorum. Acaba bizleri yetiştiren bu büyük hocalara yeterince "vefa" gösterebiliyor, hocalarımıza layık olabiliyor muyuz?

Cevap, şu anda radyoda çalınan bir şarkıdan geliyor:

Mahzun gönül heyhat.., heyhat..,

Şad olacak mı sanıyorsun?

Vah., esef., ah., biçare gönlüm, aldaniyorsun,

Eyvah., eyvah., aldaniyorsun...

Her zaman kalbimizdesin Hoca Baba, Ziyalar Hocam.

Allah'tan sıhhat, afiyet ve hayırlı ömürler dilerim.